

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A: OKOLNOSTI ZVYŠUJÍCÍ RIZIKO ZNEUŽÍVÁNÍ ALKOHOLU A DROG U DĚTÍ A OKOLNOSTI TOTO RIZIKO SNIŽUJÍCÍ	I
PŘÍLOHA B: MINNESOTSKÁ ŠKÁLA NIKOTINOVÝCH ABSTINENČNÍCH PŘÍZNAKŮ.....	II
PŘÍLOHA C: FAGESTRÖMŮV TEST ZÁVISLOSTI NA CIGARETÁCH.....	III
PŘÍLOHA D: FÁZE PRŮBĚHU PÉČE	IV
PŘÍLOHA E: STATISTIKA FÁZÍ A UKONČENÍ LÉČBY	IV
PŘÍLOHA F: STRUKTURA TERAPEUTICKÉHO PROGRAMU	V
PŘÍLOHA G: PROSTŘEDKY A FORMY TERAPIE	V
PŘÍLOHA H: SLOŽENÍ A STRUKTURA TÝMU.....	VI
PŘÍLOHA I: DOKUMENTACE.....	VII
PŘÍLOHA J: INFORMACE PŘI PRVNÍM KONTAKTU	VIII
PŘÍLOHA K: STRUKTURA INTERVENČÍ.....	IX
PŘÍLOHA L: CENTRA PRO ZÁVISLÉ NA TABÁKU	X
PŘÍLOHA M: VŠEOBECNÁ PRAVIDLA ZAŘÍZENÍ.....	XI
PŘÍLOHA N: AKTIVITY ZAŘÍZENÍ.....	XII
PŘÍLOHA O: DOTAZNÍK	XIII
PŘÍLOHA P: GRAFY	XIV

PŘÍLOHA A: OKOLNOSTI ZVYŠUJÍCÍ RIZIKO ZNEUŽÍVÁNÍ ALKOHOLU A DROG U DĚTÍ A OKOLNOSTI TOTO RIZIKO SNIŽUJÍCÍ

Tabulka 1: Okolnosti týkající se dítěte

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Duševní poruchy a poruchy chování	Vysoká míra duševního zdraví Dobré tělesné zdraví
Setkání s alkoholem, tabákem nebo drogou v mladém věku	Pozdní nebo žádné setkání s drogou
Poškození mozku při porodu, úrazy hlavy	Dobrá schopnost vzdorovat nepříznivému vlivu okolí
Dlouhé bolestivé onemocnění	Vnitřní přijetí hodnot, které jsou v rozporu s alkoholem a drogami
Nedostatek dobrých způsobů, jak zvládat stresové situace	Dobré způsoby, jak zvládat obtížné situace a řešit problémy
Nedostatek dovedností v mezilidských vztazích	Dostatek dovedností týkajících se mezilidských vztahů, schopnost vytvářet citové vazby
Nízké sebevědomí	Dobré sebevědomí
Po alkoholu a drogách výrazně převažují příjemné pocity	Alkohol a drogy jsou špatně snášeny
Nízká schopnost vzdorovat nepříznivému vlivu okolí	Veselost, vytrvalost, pilnost, přizpůsobivost
Agresivita, špatné sebeovládání	Odolnost vůči neúspěchu Schopnost plánovat a řešit problémy
Nízká inteligence	Dobrá inteligence
	Účinné způsoby, jak mírnit nepříjemné duševní stavy (úzkost, smutek), jako jsou relaxace, jóga, tělesné cvičení
	Schopnost navodit si příjemné stavy nějakým zdravým způsobem

Tabulka 2: Okolnosti týkající se školy

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Nepříznivá nebo neprosazovaná pravidla týkající se alkoholu a drog	Jasná a důsledně prosazovaná pravidla
Dostupnost tabáku, alkoholu a drog ve škole a okolí	Alkohol, tabák a drogy nedostupné ve škole a okolí
Střídání škol	Učitelé vnímání jako dávající a pečující
Selhávání ve škole	Chránit sebevědomí selhávajících, hledat pro ně pozitivní možnosti
Nezájem o školu	Škola vede k prosociálnímu chování, pomoci druhým
Žák označen jako problémový (černá ovce)	Škola poskytuje příležitost k rozhodování a vedení druhých
Záškoláctví, přerušení školy	Učitelé pomáhají vývoji žáků a při výuce s nimi spolupracují
	Spolupráce školy s rodiči
	Návaznost na kvalitní možnosti mimoškolního zapojení

Tabulka 3: Okolnosti týkající se rodiny

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Nejasná pravidla týkající se chování dítěte	Jasná pravidla týkající se chování dítěte
Nedostatek času na dítě zvláště v časném dětství, malá péče	Přiměřená péče, dostatek času na dítě, zejména v časném dětství
Nedostatečný dohled	Přiměřený dohled
Nesoustavná a přehnaná přísnost	Pevné citové vazby dítěte
Nedostatečné citové vazby dítěte	Pozitivní hodnoty (vzdělání)
Manželský konflikt	Rodiče na výchově spolupracují
Schvalování alkoholu a drog u dětí	Styl výchovy vřelý a málo kritizující (ani autoritativní, ani zcela volný)
Zneužívání alkoholu, tabáku nebo jiných drog rodiči nebo příbuznými	Rodiče alkohol, tabák a jiné drogy nezneužívají
Malé očekávání od dítěte a podceňování ho	Přiměřená a jasná očekávání od dítěte, respekt vůči němu
Špatné duševní a společenské fungování rodičů	Dobré způsoby, jak v rodině zvládat stres
Rodiče osamělí, vůči společnosti lhostejní nebo nepřátelští	Zajištěna ochrana, bezpečí a přiměřené uspokojování potřeb dítěte
Duševní choroba rodičů	Rodiče duševně zdraví
Choroba, nezaměstnanost rodičů	Dobré přizpůsobení rodičů ve společnosti, snaha pomáhat druhým
Sexuální zneužití dítěte v rodině	Výchova pomáhá vytvářet kvalitní vztahy s dospělými mimo rodinu
Rodina ve zmatku, špatně funguje, nezaměstnanost rodičů	Sdílená odpovědnost v rodině
Výchova pouze jedním rodičem bez pomoci dalších příbuzných	Rodiče vytvářejí prostor pro kvalitní zájmy a záliby
Dítě žije bez rodiny a domova	Dobré, fungující mezigenerační vztahy a spolupráce
Časté stěhování rodiny	

Tabulka 4: Okolnosti týkající se životního prostředí

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Přelidněnost, velká města, nedostatek prostoru a soukromí	Menší města, přiměřený osobní prostor a soukromí
Hluk (zejména nepředvídatelný)	Klidné prostředí
Znečištěné ovzduší, prostředí, smysl pro krásu otupuje	Čisté prostředí napomáhající rozvoji smyslu pro krásu
Nestabilita životního prostředí (stavební práce)	Stabilita životního prostředí
Dobré klimatické nebo zeměpisné podmínky k výrobě drog nebo k jejich převážení do dalších zemí	Nevhodné klimatické nebo zeměpisné podmínky pro výrobu drog nebo jejich převážení do dalších zemí

Tabulka 5: Vrstevníci, se kterými se dítě stýká

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Kamarádi mají problémy s autoritami, rebelují	Respektují dobré dospělé autority
Protispolečenské chování kamarádů	Kamarádi s vazbou na nějakou dětskou organizaci s dobrým programem
Odcizení, cyničtí vrstevníci	Mají zájmy a záliby neslučitelné nebo nesouvisející s alkoholem a drogami
Ke zneužívání alkoholu a drog se staví pozitivně	Alkohol a drogy odmítají
Začínají brzy alkohol a drogy zneužívat	Alkohol a drogy nezneužívají
Jsou více ovlivňováni svými kamarády než rodiči	Kamarádi schopni přijímat dobré hodnoty dospělých
Mají sklon vaše dítě zesměšňovat a snižovat jeho sebevědomí	Respekt k jednotlivým členům dětského kolektivu a jejich přínosu pro ostatní
Kamarádi mají další přátele, kteří zneužívají alkohol, tabák nebo drogy	Mají přátele, kteří žijí zdravým způsobem života
	Vrstevníci aktivně od alkoholu, tabáku a drog odrazují (ať sami nebo v důsledku cílené prevence)

Tabulka 6: Okolnosti týkající se společnosti

Zvyšující riziko alkoholu a drog	Snižující riziko
Chudoba, nedostatek příležitostí	Přijatelné ekonomické a sociální poměry
Náhlé sociální a politické změny, nestabilita	Společnost stabilizovaná, předvídatelné sociální prostředí
Nedostatek příležitostí k uplatnění	Dostatek příležitostí k uplatnění ve škole a v práci
Společnost nenabízí dobré možnosti, jak trávit volný čas	Nabídka dobrých možností, jak trávit volný čas
Alkohol, tabák a drogy dostupné a aktivně nabízené (reklama)	Omezená dostupnost alkoholu, tabáku a drog, zákaz reklamy
Nedostatečná zdravotní péče, sociální péče, vzdělávání	Kvalitní zdravotní a sociální péče, dobré školy, psychoterapie, poradenství
Společenské normy a zákony se ke zneužívání drog staví kladně	Společenské normy a zákony jsou ke zneužívání alkoholu, tabáku a drog nepříznivé
Cynický postoj ke zdraví ve společnosti	Společnost respektuje zdraví jako životní hodnotu a podporuje ho
Neinformování nebo lhostejní političtí vůdci	Informování a angažování političtí vůdci
Nespolupracující sdělovací prostředky orientované na senzaci a reklamu	Spolupracující sdělovací prostředky nabízející pozitivní příklady a poskytující prostor pro skutečnou prevenci
Velký pohyb obyvatel vedoucí k nestabilitě vztahů	Společnost vnímána jako nepřátelská a podporující, což pomáhá vytvářet společenské vazby
Nedostatečné sociální zajištění, chudoba	Zájem soukromého sektoru na prevenci
Špatné bytové podmínky	Nevládání (např. rodičovské) organizace aktivní v prevenci
Rasová nebo jiná diskriminace, jazyková bariéra	
V okolí vysoká kriminalita nebo drogové gangy	

Zdroj: Nešpor a Csémy, Alkohol, drogy a vaše děti: jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat, jak je zvládat, 1992, s. 14 – 20

PŘÍLOHA B: MINNESOTSKÁ ŠKÁLA NIKOTINOVÝCH ABSTINENČNÍCH PŘÍZNAKŮ

V nadpisu části pro pacienty se neuvádí výraz abstinenci příznaky cíleně, aby respondenti nebyli ovlivněni. Následuje vlastní text pro pacienty.

Prosíme, ohodnot'te, co jste pocit'ovali během posledních 24 hodin

0=vůbec ne; 1=nepatrně; 2=středně; 3=celkem dost; 4=velmi

1. Zlost, podrážděnost, nespokojenost	0 1 2 3 4
2. Úzkost, nervozita	0 1 2 3 4
3. Špatná nálada, smutek	0 1 2 3 4
4. Touha kouřit	0 1 2 3 4
5. Obtížné soustředění	0 1 2 3 4
6. Zvýšená chuť k jídlu, hlad, zvyšování hmotnosti	0 1 2 3 4
7. Nespavost, obtížné usínání, buzení v noci	0 1 2 3 4
8. Neschopnost odpočívat	0 1 2 3 4
9. Netrpělivost	0 1 2 3 4
10. Zácpa	0 1 2 3 4
11. Závratě	0 1 2 3 4
12. Kašel	0 1 2 3 4
13. Neobvyklé sny, noční můry	0 1 2 3 4
14. Nevolnost	0 1 2 3 4
15. Bolení v krku	0 1 2 3 4

Zdroj: Společnost pro léčbu závislosti na tabáku, Minnesotská škála nikotinových abstinenci příznaků, online, cit. 2016-02-18

PŘÍLOHA C: FAGERSTRÖMŮV TEST ZÁVISLOSTI NA CIGARETÁCH

Fagerströmův test závislosti na cigaretách

1. Jak brzy po probuzení si obvykle zapálíte svou první cigaretu?

- a) do 5 min (3 body)
- b) do půl hodiny (2 body)
- c) do 1 hodiny (1 bod)
- d) za více než 1 hodinu (0 bodů)

2. Je pro vás obtížné nekouřit tam, kde je kouření zakázáno, např. v kostele, knihovně nebo kině?

- a) ano (1 bod)
- b) ne (0 bodů)

3. Kterou cigaretu byste nejvíce postrádal/a?

- a) první po probuzení (1 bod)
- b) kteroukoliv jinou (0 bodů)

4. Kolik cigaret denně průměrně kouříte?

- a) do 10 cigaret (0 bodů)
- b) 11 - 20 cigaret (1 bod)
- c) 21 - 30 cigaret (2 body)
- d) více než 30 cigaret (3 body)

5. Kouříte častěji v prvních hodinách po probuzení než ve zbytku dne?

- a) ano (1 bod)
- b) ne (0 bodů)

6. Kouříte i během nemoci, když musíte ležet většinu dne v posteli?

- a) ano (1 bod)
- b) ne (0 bodů)

Hodnocení závislosti na cigaretách: bodové rozmezí je 0 - 10 bodů, již jeden bod určitou závislost znamená.

Zdroj: Králíková a kol., Vnitřní lékařství: doporučení pro léčbu závislosti na tabáku, 2015, s. 9

PŘÍLOHA D: FÁZE PRŮBĚHU PÉČE

	Kontakt s ambulancí a objednání		
	↓		
I. Úvodní/ diagnostická fáze	Zařazení do úvodní (diagnostické) fáze	Ne →	Odeslání do jiného typu péče
	Ano ↓		
	Dokončení a vyhodnocení úvodní (diagnostické) fáze	Ne →	Vypadnutí z péče (drop-out) nebo odeslání do jiného typu péče
	Ano ↓		
II. Léčebná a rehabilitační fáze	Zahájení léčebné a rehabilitační péče a stanovení individuálního plánu	Ne →	Odeslání do jiného typu péče
	Ano ↓		
	Průběh poskytování léčebné a rehabilitační péče dle stanoveného individuálního plánu	Ne →	Vypadnutí z péče (drop-out) nebo odeslání do jiného typu péče
	Ano ↓		
	Úspěšné dokončení léčebné a rehabilitační péče dle stanoveného individuálního plánu	Ne →	Vypadnutí z péče (drop-out) nebo odeslání do jiného typu péče

Zdroj: Miovský a kol., Cíl a smysl dětské ambulance KAD a její zkušenost s pilotním provozem, online, cit. 2016-02-27, s. 13

PŘÍLOHA E: STATISTIKA FÁZÍ A UKONČENÍ LÉČBY

Fáze péče v ADDA	Počet dětí/rodičů	Pacienti VZP	Pacienti celkem
Dg. Fáze:	46 dětí (61 rodičů)	18 dětí	117 pacientů
Terapeut.fáze:	25 dětí (38 rodičů)	20 dětí	63 pacientů
Ukončení:	38 dětí (54 rodičů)	14 dětí	92 pacientů
Celkem:	119 dětí (153 rodičů)	52 dětí	272 pacientů

Zdroj: Miovský a kol., Cíl a smysl dětské ambulance KAD a její zkušenost s pilotním provozem, online, cit. 2016-02-28, s. 18

PŘÍLOHA F: STRUKTURA TERAPEUTICKÉHO PROGRAMU

Struktura terapeutického programu v DaDDC

(0. fáze = vlastní detoxikace /režim A/)

1. Fáze: orientace v problému /režim B/

- psychologická diagnostika
- sestavení terapeutického plánu
- důraz na individuální terapii

2. Fáze: motivace, edukace /režim C/

- práce na získání náhledu na problémovou situaci
- motivace k abstinenci a práci na sobě, motivace k následné léčbě
- hledání a podpora silných stránek osobnosti a pozitivních zájmů
- důraz na skupinovou terapii a ergoterapii

3. Fáze: příprava na následnou léčbu (pobytovou, ambulantní) /režim C/

- upevnění motivace
- výběr a pomoc při zprostředkování následné léčby (ve spolupráci s lékaři, psychologem a sociálním pracovníkem)
- důraz na individuální intervenci

Zdroj: Operační manuál DaDDC

PŘÍLOHA G: PROSTŘEDKY A FORMY TERAPIE

Prostředky a formy terapie

- Individuální terapie
 - probíhá 2 – 3x týdně
 - důraz je kladen na podporu v náročné situaci, práci s motivací a náhledem a podpora při řešení důležitých životních problémů
 - vytváří se prostor pro práci na osobních tématech pacienta, která vyplynula na terapeutických skupinách a jsou nutná probírat individuálně
- Skupinová terapie
 - životopisné skupiny, tématické skupiny, dramaterapie
 - terapie s využitím výtvarných technik
 - edukační kognitivně behaviorální trénink, trénink paměti a pozornosti
- Ergoterapie
 - na bázi klasických řemesel /keramika, košíkářství, drátenictví/, ruční práce
 - nabídka možných zájmových aktivit, podpora kreativity
- Individuální strukturované aktivity
 - psaní životopisů, samostudium, referáty
- Rodinná terapie a poradenství
 - poradenství pro rodiče, mediace v konfliktních situacích, řešení následné léčby
- Volnočasové aktivity
 - sportovní aktivity, muzikoterapie, vaření, deskové hry

Zdroj: Operační manuál DaDDC

PŘÍLOHA I: DOKUMENTACE

OSOBNÍ DOKUMENTACE

1. **Dokumentace k přijetí** – doporučení nebo propouštěcí zpráva z jiného zařízení (není podmínkou)
2. **Vstupní vyšetření**
 - anamnéza dle anamnestického dotazníku - rodinná anamnéza, osobní anamnéza, toxikologická anamnéza, sociální anamnéza, vzdělání, současná situace pacienta, kriminální kariéra
 - pediatrické vyšetření
 - zhodnocení stavu pacienta
 - individuální plán péče
3. **Kontrakt s pacientem**
4. **Osobní listy (dekursy)** - každý list musí být nadepsán jménem a rodným číslem pacienta, každá strana číslována. Zapisuje se:
 - ranní a večerní vizita (obligátně vizita min. 1x denně), užívaná léčiva a každá změna medikace, zdravotního stavu apod.
 - kontrolní pediatrická vyšetření (min. 1x týdně)
 - režim, ve kterém se pacient pohybuje
 - konziliární vyšetření
 - výsledky mimořádných toxikologických a jiných lékařem vyžádaných vyšetření
 - zhodnocení a průběh každého dne z pohledu zdravotní sestry a směny
 - průběh a závěry terapeutické a sociální práce, rozhovorů s rodinnými příslušníky atd.
 - jiné důležité okolnosti včetně vycházek mimo prostor DaDDC, eventuálně porušení režimu, mimořádná událost apod.
 - revize plánu péče
5. **Výsledky vyšetření** (jaterní testy, panel hepatitid, antiHIV, další vyšetření)
6. **Ošetrovatelská dokumentace** – záznamy sester, ošetrovatelský plán léčby
7. **Další materiály** - propouštěcí zprávy z jiných zařízení, plány, případná korespondence o pacientovi včetně kopií všech zpráv, které byly o pacientovi vytvořeny v DaDDC
8. **Závěrečné dokumenty při ukončení péče či předání pacienta do jiného zařízení:**
 - závěrečné zhodnocení - **souhrn**
 - **závěrečná zpráva** (pediatrická, terapeutická a psychiatrická)
 - případně **předběžná zpráva**, kterou je pacient neprodleně vybaven a kde je zaznamenána pouze doba a forma péče v DaDDC

Osobní dokumentace pacienta musí být zabezpečena proti ztrátě, zničení, znehodnocení, zneužití apod. Je proto uložena v uzamčených místnostech v uzamčených schránkách a archivech. Pacient, resp. jeho zákonní zástupci, se mohou se způsobem vedení a ochrany osobní dokumentace seznámit, jsou informováni i při přijímací proceduře. S výše uvedenými údaji je seznamuje lékař, který má pacienta v péči, pokud o to pacient či zákonný zástupce požádá.

Zdroj: Operační manuál DaDDC

PŘÍLOHA J: INFORMACE PŘI PRVNÍM KONTAKTU

INFORMACE, SE KTERÝMI JE PACIENT SEZNÁMEN PŘI PŘIJETÍ

Při přijetí pacienta informujeme o skutečnostech, které mohou být pro něj významné, nebo které mohou mít vliv na průběh léčebné péče. Patří sem zvláště:

- Seznámení pacienta s jeho právy a řádem oddělení. Pacient je informován o možnosti se seznámit se způsobem vedení a ochrany osobní dokumentace.
- Pacient je informován o možnostech podání stížností na poskytovanou péči a jejich dokumentování a vyřizování.
- Pacient je při přijetí informován o službách, které zařízení nabízí a o možnostech a omezeních, která se nabízených služeb týkají.
- V souvislosti se stanovením léčebného plánu je pacient plně informován o formě, obsahu, pravděpodobné délce léčby a pravidlech poskytované odborné péče, včetně jejich očekávaných přínosů a případných rizik, svých povinností a chování, jímž může přispět k dosažení cílů. V případě farmakoterapie je pacient adekvátně věku podrobně informován o podávaném léku, o tom, že předepsané dávkování má svůj smysl a že je důležité, aby jej dodržoval.
- Součástí přijímací procedury je i zmapování rizikového chování v souvislosti s užíváním drog a sexuálním chováním. Pacient je o možných rizicích vyplývajících z jeho chování poučen a je mu doporučen vhodný způsob jejich nápravy alespoň ve smyslu minimalizace rizik (Harm Reduction).

Vzhledem k tomu, že výše zmíněné informace považuje DaDDC za důležité, snaží se je podat rodičům i pacientovi srozumitelnou formou. Pacienta (a obvykle i rodiče) seznamuje s mnoha informacemi najednou a je více než pravděpodobné, že část informací zapomenou. Proto bývá často nutné informace sdělené při prvním kontaktu pacientovi stručně zopakovat a připomenout.

Zdroj: Operační manuál DaDDC

PŘÍLOHA K: STRUKTURA INTERVENCE

Struktura intervence – Centrum pro závislé na tabáku III. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze

Intervence je v centru hlavní náplní druhé návštěvy (po screeningové), trvá zhruba 2 hodiny. Probíhá individuálně nebo v malé skupině do 4 - 5 osob. Pacient má stanovenou míru závislosti – Fageströmův test závislosti na cigaretách (FTCD), CO ve výdechu + počet cigaret v posledních 12 hodinách, Minnesotská škála abstinčních příznaků. Doba intervence je vždy individuální podle reakcí a potřeb pacientů, intervence trvá většinou 1,5 – 2,5 hodiny. V této průměrné verzi: 120 minut.

- Představení se, výzva k interaktivitě (1 minuta)
- Očekávání/průběh léčby (3 minuty)
- Kuřácká anamnéza – sumarizace, počet vykouřených cigaret za život = naučené chování, počet potažení za život (5 minut)
- Zkušenosti pacientů s minulými pokusy, důvody relapsu (3 minuty)
- Princip závislosti: naučené chování, změna v mozku (5 minut)
- Identifikace s nekuřáctvím, radost z nekouření (3 minuty)
- Zmínka o konkrétních zdravotních souvislostech kouření podle pacientova stavu k podpoře motivace včetně zlepšení psychického zdraví (5 minut)
- Brožura Moje cesta k nekuřáctví (3 minuty)
- Pacientovo rozhodnutí/připravenost/jak si věří, podpora motivace (zaškrtná si v brožuře, aby se k tomu mohl vrátit) (5 minut)
- Význam a princip měření CO, konkrétní hodnoty pacienta, příjem nikotinu z cigaret (3 minuty)
- Behaviorální substituce (káva, alkohol, kuřácké prostředí, jídlo, stress, pohoda/odpočinek, čekání, v autě, v restauraci) – náhradní řešení PŘEDEM a TĚŠIT SE na něj, příklady (20 minut)
- Odměňování se za drobné úspěchy (3 minuty)
- Prevence zvyšování hmotnosti včetně souvislosti kouření a stresu (10 minut)
- Relaxační techniky (hluboké dýchání, případně jóga, Jacobson) (3 minuty)
- Možné bariéry, prevence relapsu (5 minut)
- Sociální podpora – žije/pracuje s kuřákem? Jak odmítat cigaretu? (3 minuty)
- Abstinční příznaky (5 minut)
- Princip fyzické závislosti, konkrétní výsledek FTCD pacienta, video s vyplavením dopaminu (7 minut)
- Možnosti farmakoterapie, vysvětlení působení, možné nežádoucí účinky (10 minut)
- Možnosti finančního příspěvku na léky (1 minuta)
- Stanovení farmakoterapie, délka užívání (7 minut)
- Den D, jakékoli kouření je kouření (2 minuty)
- Otázky (8 minut)

Objednání k příští návštěvě (většinou do dvou týdnů po intervenci)

Zdroj: Společnost pro léčbu závislosti na tabáku, Struktura intervence, online, cit. 2016-02-15

PŘÍLOHA L: CENTRA PRO ZÁVISLÉ NA TABÁKU

Kam se mohou obracet adolescentní kuřáci:

Brno

FN Brno Bohunice, Interní kardiologická
klinika
Jihlavská 20, 625 00 Brno
Tel.: 532 233 173
MUDr. Iva Tomášková

Liberec

Krajská nemocnice Liberec, Plicní oddělení
Jablonecká 14, 460 01 Liberec
Tel.: 485 312 871
Prim. MUDr. Jiří Vytiska, MUDr. Milada
Šípková

Litoměřice

Městská nemocnice v Litoměřicích, Interna,
přízemí
Žitenická 18, 412 01 Litoměřice
Tel.: 416 723 211
MUDr. Karel Kubát

Ostrava

Vítkovická nemocnice, a.s., Plicní oddělení
Zalužanského 1192/15, 700 03 Ostrava
Tel.: 595 633 402
MUDr. Olga Procházková

Pardubice

Pardubická krajská nemocnice a.s., Plicní
oddělení
Kyjevská 44, 532 03 Pardubice
Tel.: 466 014 03
MUDr. Vladimír Molnár, Bc. Jana Nebalová

Praha

Poliklinika VFN, Referenční centrum pro
závislé na tabáku pro ČR – III. interní klinika
1. LF UK a VFN
Karlovo náměstí 32, 120 00 Praha 2
Tel.: 224 966 608
MUDr. Eva Králíková, CSc., MUDr. Lenka
Štěpánková, MUDr. Alexandra Kmet'ová,
MUDr. Kamila Zvolská

Fakultní nemocnice Motol, Pneumologická
klinika 2. LF UK
V Úvalu 84, 150 00 Praha 5
Tel.: 224 436 664
MUDr. Soňa Csémyová

Příbram

Oblastní nemocnice Příbram, a.s., Plicní
oddělení
U Nemocnice 84, 26126 Příbram
Tel.: 318 641 653
MUDr. Jan Brodníček, MUDr. Martina
Stejskalová

Jeseník

Priessnitzovy léčebné lázně a.s., Léčebna
Priessnitz
Priessnitzova 299, 790 03 Jeseník
Tel.: 584 491 106, 584 491 250
MUDr. Jan Kubánek

Zdroj: Access, Zpráva projektu Access, 2010, s. 33 – 34

PŘÍLOHA M: VŠEOBECNÁ PRAVIDLA ZAŘÍZENÍ

- Cílem prvního týdne v zařízení je začlenění klienta do kolektivu ostatních, dále pak zapojit klienta do činnosti daného programu pro podporu odvykání závislosti na alkoholu. Během tohoto období pro přizpůsobení, je nadále možné diskutovat se svým referentem, lékařem či psychologem.
- Je přísně zakázáno kouřit uvnitř všech prostor v zařízení včetně pokojů. Popelníky jsou k dispozici před budovou a na terase budovy. Přítomnost zbraní včetně nožů je v zařízení přísně zakázána. Rezident souhlasí s tím, aby se zdržel konzumace jakéhokoli psychotropní látky, včetně konopí, a nepředepsaných léků během pobytu.
- Konzumace alkoholu je zakázána uvnitř zařízení. Kontrolovaná spotřeba alkoholu je umožněna pouze v případě smlouvy a pod dohledem lékaře a průběžných konzultací.
- Během pobytu si chodí každý den klient pro léky, ve všední dny v 8.00, o víkendu a svátcích v 8.30.
- Kdykoli při vstupu do zařízení mohou pracovníci vykonávat testy na alkohol a drogy, testovat mohou pomocí alkoholtestru - tedy dechové zkoušky nebo z moči.
- Při kontrolovaném pití alkoholu by neměla hranice po příchodu do zařízení překročit 0,8 promile.
- V případě opakovaného nedodržení jednotlivých smluvních sazeb jako je časté překračování, frekvence konzumací apod. Je třeba přehodnotit cíle klienta prostřednictvím spolupráce zdravotní a sociální sítě.
- Vstup do zařízení znamená pro klienty monitorování léčby a úzkou spolupráci s lékařem, který mu předepisuje recepty, schůzky s ním a rozhovory jsou naplánovány dopředu.
- Je nezbytné najít rytmus a dodržovat čas aktivit, které jsou naplánované pro celou skupinu. Týdenní rozvrh je vyvěšen v zařízení. V prvních šesti týdnech musí každou noc trávit v zařízení. Poté po individuální dohodě, může jednou až dvakrát týdně trávit noc jinde.
- Všechna jídla v prvních třech týdnech musí být v zařízení, poté tři jídla za týden mohou být provedena mimo zařízení.
- Externí události musí vždy probíhat mimo plánované činnosti skupin, např.: v úterý ráno a ve středu ráno. Je důležité, aby zprávu podali v neděli večer na zasedání.
- Zákaz vycházení je nastaven na 23 hodinu, toto ustanovení může být zmírněno vedením zařízení kvůli programu např. kino, koncert, které jsou předem naplánované. Každou změnu musí konzultovat s referentem.
- Příbuzní mohou klienty navštěvovat v prostorách restaurace, ale pouze když není povinný program.

Zdroj: Doprovodný koncept zařízení

PŘÍLOHA N: AKTIVITY ZAŘÍZENÍ

Aktivity CIPRET

- Informovat a zvýšit povědomí o závislosti
- Nabízí informace a dokumenty k dispozici veřejnosti
- Povědomí o problematice závislosti / podpora je k dispozici na sportovních či slavnostních příležitostech, rozvoj partnerství s kluby a organizátory
- Přispívá k rozvoji politiky veřejného zdraví
- Formuluje politiku prevence závislosti
- Zabývá se advokací a politikou o aktuálních položkách
- Identifikuje společné a vznikající problémy a zpětnou vazbu prostřednictvím projektů
- Informuje o podpoře zdraví a důsledcích spotřeby tabáku
- Mobilizuje zúčastněné strany a média o Dni bez tabáku a dalších tematických akcích
- Dává povědomí o nebezpečí kouření podle environmentálních aspektů
- Vyvíjí nové produkty, navazuje kontakty s mladými lidmi v boji proti kouření
- Snižuje výskyt kouření: snížení počtu kuřáků
- Zvyšuje schopnosti v oblasti kontroly tabáku pro zdravotníky, sociální a vzdělávací pracovníky (počáteční a další vzdělávání)
- Podporuje komunity a instituce ve styku s mladými lidmi k rozvoji vzdělávacích nekuřáckých modelů
- Poskytuje podporu pro dospělé referenty při zakládání a posilování standardů poskytování nástrojů pro snížení výskytu užívání tabáku mezi mládeží nebo se snaží oddálit věk prvního užití
- Podporuje zranitelné skupiny obyvatelstva
- Pokračuje v poskytování odborných znalostí pro firmy souvisejících s tabákem
- Informace a podpora pro odvykání kouření jako součást úterních intervencí CIPRET

Zdroj: Carrefour AddictionS, Qui sommes nous? Missions et activites., online, cit. 2016-03-21

PŘÍLOHA O: DOTAZNÍK

Dobrý den,

prosím Vás o vyplnění dotazníku k tématu diplomové práce s názvem Sociální práce s adolescenty závislými na psychoaktivních látkách. Na základě tohoto dotazníkového šetření chce autorka porovnat situaci v České republice a Švýcarsku. Pokud není uvedeno jinak, zaškrtněte pouze jednu odpověď. Dotazník Vám zabere přibližně 10 minut. Výsledky tohoto šetření použije autorka pouze ve své diplomové práci. **Dotazník je zcela anonymní**, proto Vás prosím o co největší upřímnost při jeho vyplňování.

Drogy jsou v dotazníku míněny cigarety, alkohol a marihuana. (kromě otázky č. 2)

Děkuji za Váš čas a odpovědi.

1) Jak nejčastěji trávíš volný čas? (možno označit více odpovědí)

- a) Trávím čas s rodinou
- b) Trávím čas s kamarády
- c) Nudím se doma
- d) Sledováním televize
- e) Hraním počítačových her
- f) Surfuji po internetu
- g) Jsem v práci, na brigádě
- h) Čtu si (jiné knihy než učebnice)
- i) Aktivně sportuji
- j) Jiné koníčky (malba, zpěv, malování)
- k) Chodím večer za zábavou (disco, kluby, večírky)
- l) Jiné

2) Kterou z těchto drog jsi alespoň jednou vyzkoušel/a? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Tabák
- b) Alkohol
- c) Marihuana
- d) Alkohol současně s prášky (např. na bolest, antibiotika)
- e) Alkohol současně s marihuanou
- f) Extáze
- g) Lysohlávky
- h) LSD, halucinogeny
- i) Pervitin (amfetaminy)
- j) Kokain
- k) Heroin (opiáty)
- l) Sedativa
- m) Těkavé látky
- n) Anabolické steroidy
- o) Žádnou

3) Z jakého důvodu jsi nejčastěji užil/a drogu? (možno označit více odpovědí)

- a) Trávím tak volný čas
- b) Zvědavost
- c) Dostat se do nálady
- d) Cítit se uvolněně
- e) Chutná mi to
- f) Být veselý/á, šťastný/á
- g) Netrhat partu
- h) Začlenit se do kolektivu
- i) Zapomenout na starosti
- j) Z nudy
- k) Útěk od rodiny
- l) Nikdy jsem drogu neužil/a
- m) Jiný důvod

4) Jak jsi se cítil/a po prvním užití drogy?

- a) Cítil/a jsem se dobře
- b) Cítil/a jsem se špatně
- c) Nikdy jsem drogu neužil/a

5) Co pro tebe znamená alkohol, tabák či marihuana? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Zábavu, zlepšení nálady
- b) Snižuje úzkost a nejistotu
- c) Zlepšuje úsudek a paměť
- d) Zbavení se starostí a nepříjemných pocitů
- e) Snižuje strach, sebekritiku a zábrany
- f) Začlenění do kolektivu
- g) Jiné

6) V kolika letech jsi měl/a poprvé alkohol?

- a) Méně než v 11 letech
- b) V 11 letech
- c) Ve 12 letech
- d) Ve 13 letech
- e) Ve 14 letech
- f) V 15 letech
- g) V 16 letech
- h) Později než v 16 letech
- i) Nikdy

7) Kdo ti alkohol poprvé nabídl?

- a) Starší sourozenec
- b) Starší kamarád/ka
- c) Mladší či stejně starý kamarád/ka
- d) Cizí člověk
- e) Ve skupině přátel
- f) Přítel/kyně
- g) Jeden z rodičů
- h) Vzal/a jsem si ho sám/sama
- i) Nepamatuji se

- j) Nikdo
- k) Jiné

8) Jak často si dáš alkohol?

- a) Vyzkoušel/a jsem ho
- b) Příležitostně
- c) Pravidelně
- d) Denně
- e) Nikdy jsem ho neměl/a
- f) Jiné

9) Jak často jsi měl/a alkohol v posledních 30 dnech?

- a) 1 - 2 krát
- b) 3 - 5 krát
- c) 6 - 9 krát
- d) 10 - 19 krát
- e) 20 - 39 krát
- f) 40 krát a více
- g) Nikdy

10) Jaký alkohol nejvíce preferuješ? (možno označit více odpovědí)

- a) Víno
- b) Pivo
- c) Cider (ovocné pivo)
- d) Destiláty (tvrdý alkohol)
- e) Alcopops (míchané nápoje)
- f) Žádný
- g) Jiné

11) Je pro tebe snadné získat alkohol?

- a) Velmi snadné
- b) Celkem snadné
- c) Celkem obtížné
- d) Velmi obtížné
- e) Nemožné
- f) Nesháním ho

12) Kde si obstaráváš alkohol? (možno označit více odpovědí)

- a) Doma
- b) Ve škole
- c) V hospodě/baru/klubu
- d) Na diskotékách/koncertech/party
- e) Od kamaráda
- f) V obchodě
- g) Na ulici
- h) V partě
- i) Nikde
- j) Jinde

13) V kolika letech jsi měl/a poprvé cigaretu?

- a) Méně než v 11 letech
- b) V 11 letech
- c) Ve 12 letech
- d) Ve 13 letech
- e) Ve 14 letech
- f) V 15 letech
- g) V 16 letech
- h) Později než v 16 letech
- i) Nikdy

14) Kdo ti tabák poprvé nabídl?

- a) Starší sourozenec
- b) Starší kamarád/ka
- c) Mladší či stejně starý kamarád/ka
- d) Od cizího člověka
- e) Ve skupině přátel
- f) Od přítele/kyně
- g) Od jednoho z rodičů
- h) Vzal/a jsem si ho sama
- i) Nepamatuji se
- j) Nikdo
- k) Jiné

15) Jak často si dáš cigaretu?

- a) Nikdy jsem nekouřil/a
- b) Vyzkoušel/a jsem to
- c) Příležitostně
- d) Pravidelně
- e) Denně
- f) Jiné

16) Jak často jsi kouřil/a v posledních 30 dnech?

- a) Méně než jednu cigaretu za týden
- b) 1 - 5 cigaret za týden
- c) 1 - 5 denně
- d) 6 - 10 cigaret denně
- e) 10 - 20 cigaret denně
- f) Více než dvacet cigaret denně
- g) Nikdy

17) Je pro tebe snadné získat tabák?

- a) Velmi snadné
- b) Celkem snadné
- c) Celkem obtížné
- d) Velmi obtížné
- e) Nemožné
- f) Nesháním ho

18) Kde si obstaráváš tabák? (možno označit více odpovědí)

- a) Doma
- b) Ve škole
- c) V hospodě/baru/klubu
- d) Na diskotékách/koncertech/party
- e) Přes kamarády
- f) V obchodě
- g) Na ulici
- h) V partě
- i) Nevím kde ho sehnat
- j) Nikde
- k) Jinde

19) V kolika letech jsi měl/a poprvé marihuanu?

- a) Méně než v 11 letech
- b) V 11 letech
- c) Ve 12 letech
- d) Ve 13 letech
- e) Ve 14 letech
- f) V 15 letech
- g) V 16 letech
- h) Později než v 16 letech
- i) Nikdy

20) Kdo ti marihuanu poprvé nabídl?

- a) Starší sourozenec
- b) Starší kamarád/ka
- c) Mladší či stejně starý kamarád/ka
- d) Cizí člověk
- e) Ve skupině přátel
- f) Přítel/kyně
- g) Jeden z rodičů
- h) Vzal/a jsem si ji sama
- i) Nepamatuji se
- j) Nikdo
- k) Jiné

21) Jak často si dáš marihuanu?

- a) Nikdy jsem neměl/a
- b) Vyzkoušel/a jsem
- c) Příležitostně
- d) Pravidelně
- e) Denně
- f) Jiné

22) Jak často jsi měl/a marihuanu za posledních 30 dní?

- a) 1 - 2 krát
- b) 3 - 5 krát
- c) 6 - 9 krát
- d) 10 - 19 krát
- e) 20 - 39 krát
- f) 40 krát a více
- g) Nikdy

23) Je pro tebe snadné získat marihuanu?

- a) Velmi snadné
- b) Celkem snadné
- c) Celkem obtížné
- d) Velmi obtížné
- e) Nemožné
- f) Nesháním ji

24) Kde si obstaráváš marihuanu? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Doma
- b) Ve škole
- c) V hospodě/baru/klubu
- d) Na diskotékách/koncertech/party
- e) Přes kamarády, v partě přátel
- f) U dealera doma
- g) Na ulici, v parku
- h) Vypěstoval/a jsem si ji
- i) Nikde
- j) Jinde

25) Komu by ses svěřil/a s problémem s drogami? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Rodině
- b) Učitelům
- c) Spolužákům
- d) Kamarádům
- e) Sourozenci
- f) Nikomu
- g) Jiné

26) Kde mluvíte nejčastěji o rizicích drog? (možno zaškrtnout více odpovědí)

- a) Doma s rodinou
- b) Ve škole s učiteli
- c) Se spolužáky, kamarády
- d) Dozvídám se informace z TV, internetu
- e) Čtením časopisů, odborných článků, knih
- f) Ve škole na odborných přednáškách, seminářích
- g) Nikde
- h) Jiné

27) Znáš zařízení určené pro pomoc závislým osobám na drogách?

- a) Ano znám (vypiš název)
- b) Ano znám, ale nevzpomenou si na název
- c) Ne neznám

28) Jak často se u vás ve škole uskutečňuje program na téma drogy? (preventivní programy, přednášky, odborníci vystupující k tématu drogové problematiky...)

- a) Méně než jednou ročně
- b) Jednou ročně
- c) Dvakrát ročně
- d) Více než dvakrát ročně
- e) Nikdy

29) Je tento program veden tak, že o něj máš zájem? Zaujal tě?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne

30) Považuješ za důležité vykonávat prevenci a boj proti drogám?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne
- e) Je mi to je jedno

31) Kolik ti je let?

32) Jakého jsi pohlaví?

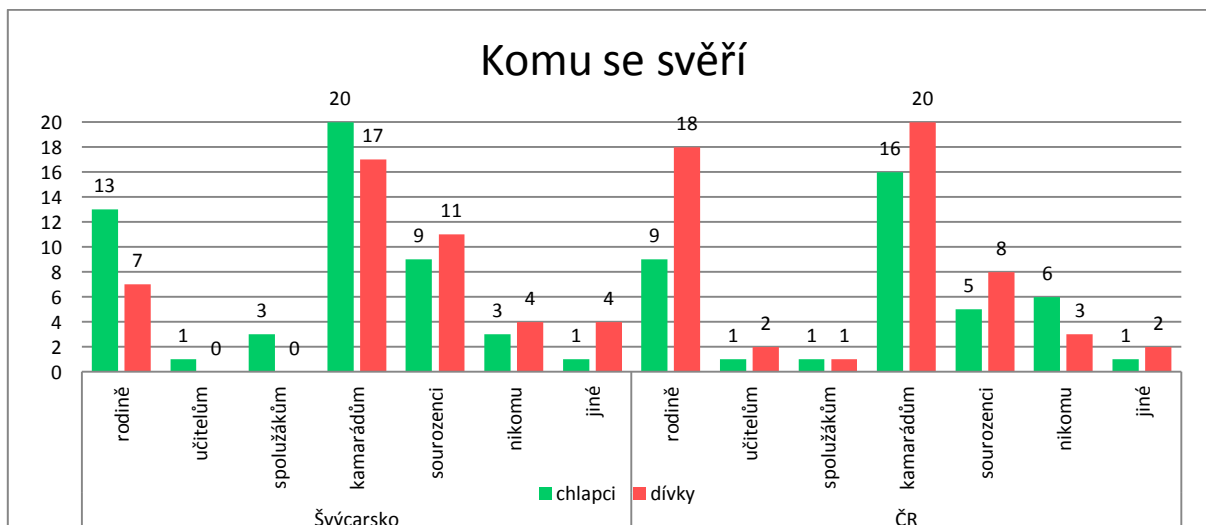
- a) Muž
- b) Žena

Zkontrolujte si prosím, zda jste vyplnili všechny otázky. Děkuji ji Vám za účast na tomto šetření a za vyplnění tohoto dotazníku. Bc. Kristýna Malíková, DiS.

Zdroj: Autorka práce (vlastní šetření)

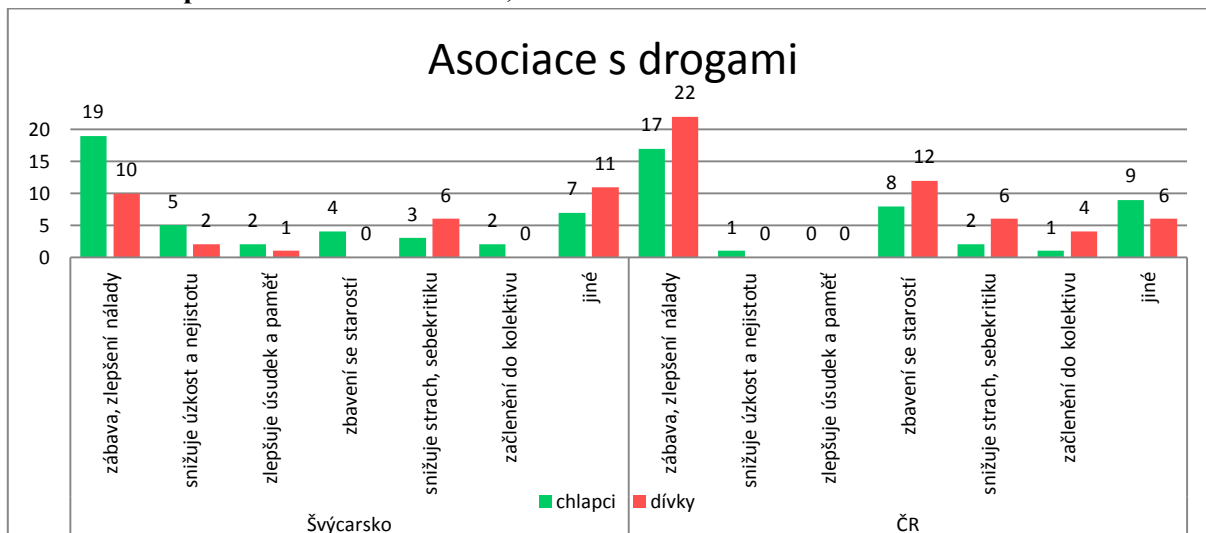
PŘÍLOHA P: GRAFY

Graf č. I: Komu by ses svěřil/a s problémem s drogami?

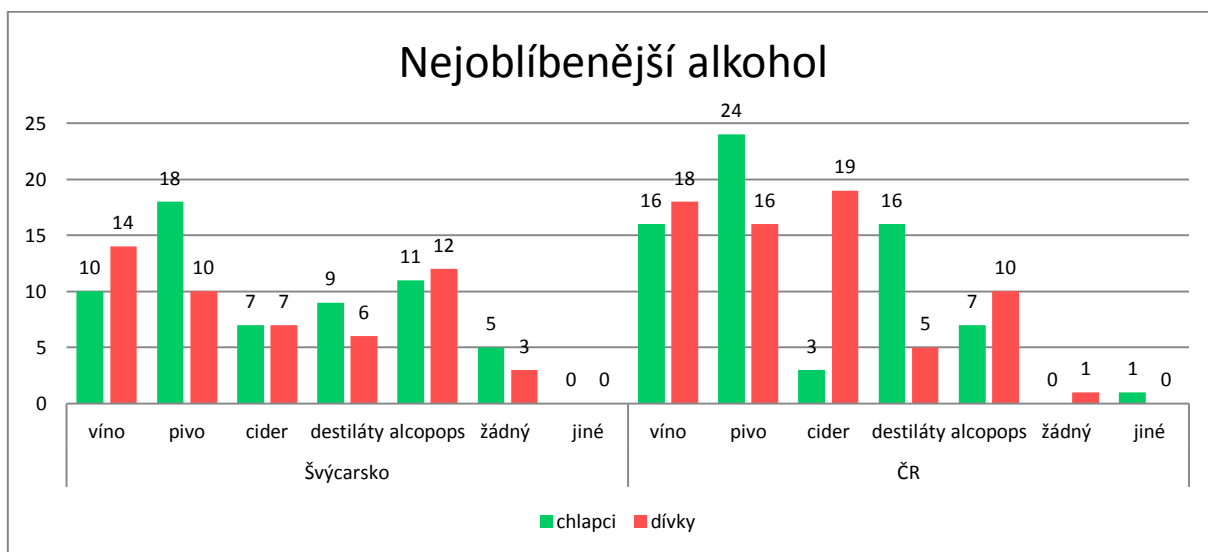
Dle grafu se adolescenti nejvíce svěřují svým kamarádům, ve Švýcarsku (37) jsou to spíše chlapci a v ČR (36) spíše dívky. Na druhém místě je rodina, ovšem opět v ČR (27) se svěřují spíše dívky a ve Švýcarsku (20) spíše chlapci. Dalším, komu by se svěřili, by byli sourozenci, a to ve Švýcarsku 20 osob a v ČR 13. V menšině jsou zvoleny odpovědi učitelé a spolužáci. Ovšem určitý počet také ukazuje, že by se adolescenti nesvěřili nikomu, ve Švýcarsku 7 a v ČR 9 osob.

Graf č. II: Co pro tebe znamená alkohol, tabák či marihuana?

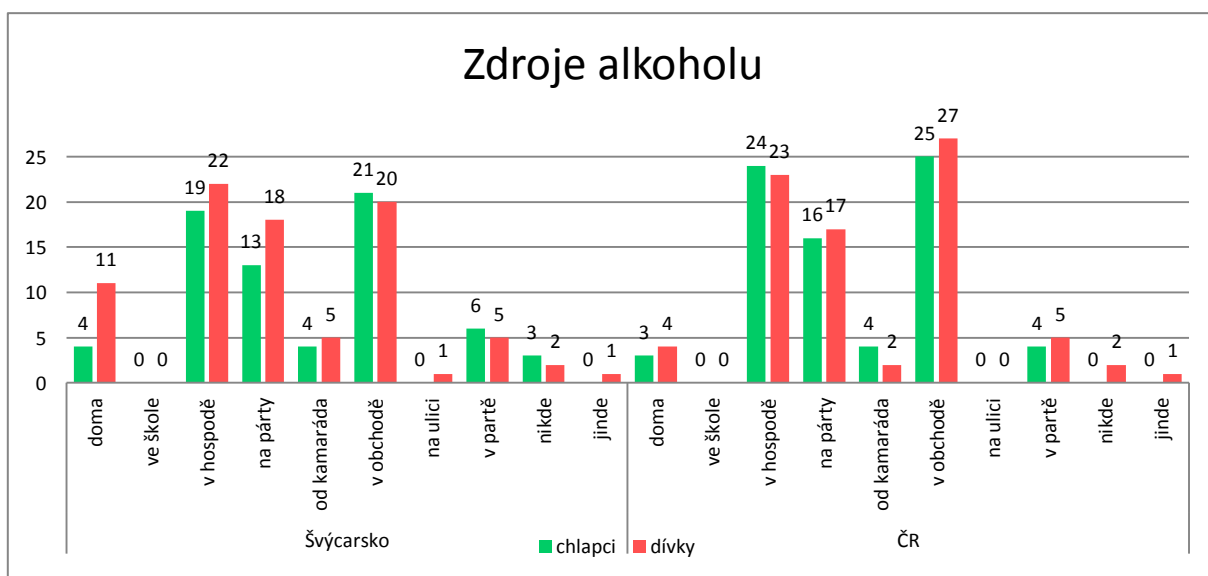
Tento graf uvádí, že ve Švýcarsku je pro chlapce (19) užití drogy především zábava a zlepšení nálady taktéž pro dívky (10). Pro sedm osob znamenají drogy snížení úzkosti a nejistoty, pro čtyři chlapce to znamená zbavení se starostí, pro devět osob snížení strachu a sebekritiku, pouze pro dva chlapce znamenají tyto drogy začlenění se do kolektivu, dokonce pro tři osoby znamenají drogy zlepšení úsudku a paměti a 18 osob uvedlo jiné důvody. V ČR drogy znamenají zábavu a zlepšení nálady pro 17 chlapců a 22 dívek. Zbavení se starostí a nepříjemných pocitů cestou drog je pro 20 osob, snížení strachu pro 8 osob, začlenění se do kolektivu vidí takto 5 a jiné důvody uvedlo 15 osob.

Graf č. III: Jaký alkohol nejvíce preferuješ?

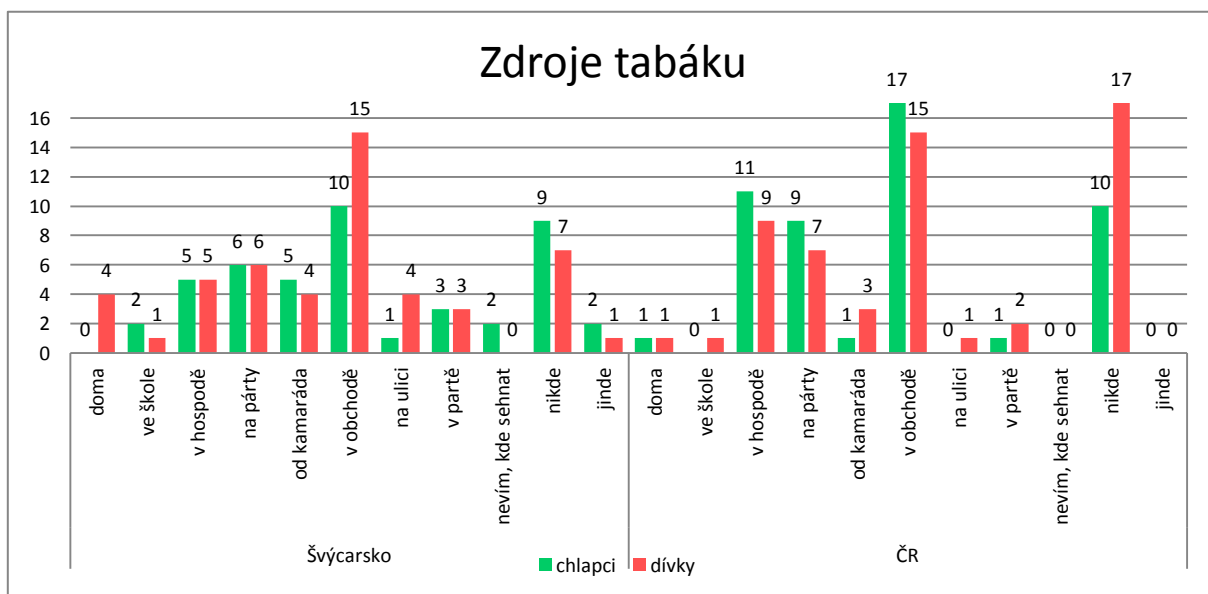
Ve Švýcarsku u chlapců převládá oblíbenost piva (18), oblíbenost vína (10), alcopops (11), cideru (7) a destilátů (9). U dívek převládá víno (14) a alcopops (12). Na podobné úrovni je pivo (10), cider (7) a destiláty (6). Chlapci v ČR mají nejoblíbenější nápoj jednoznačně pivo (24). Dalším oblíbeným nápojem je víno (16) a destiláty (16). Menší oblíbenost je u alcopops (7) a cideru (3). Pro dívky je právě cider nejoblíbenější pití (19) dále pak víno (18) a pivo (16). Alcopops uvedlo deset dívek a pět preferuje destiláty.

Graf č. IV: Kde si obstaráváš alkohol?

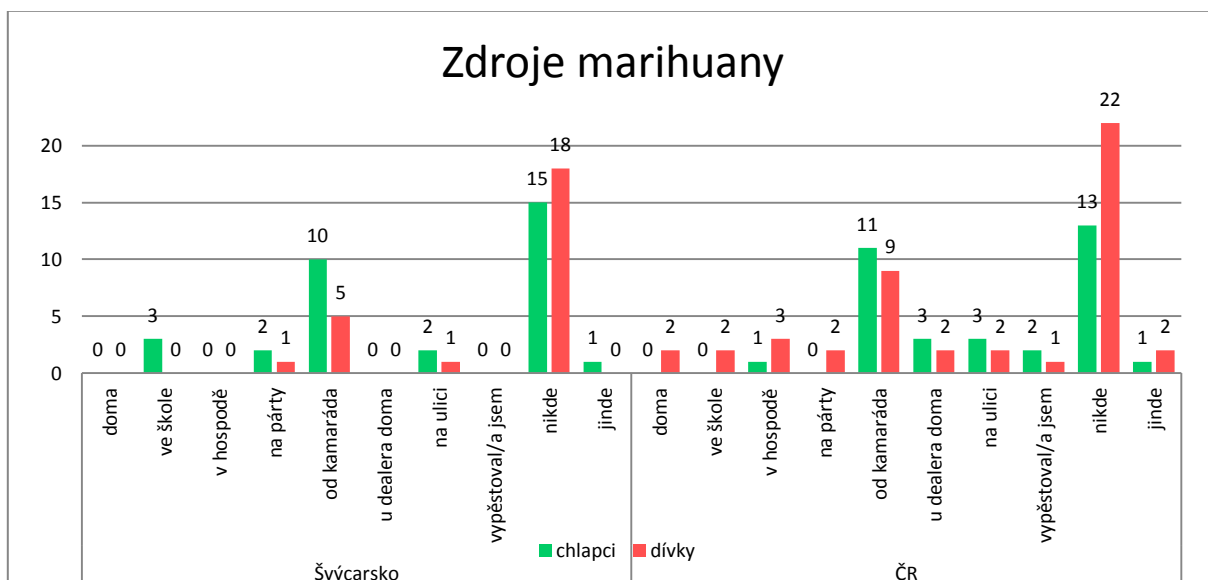
Zde jsou výsledky podobné jak v ČR, tak ve Švýcarsku. V ČR shání alkohol především v hospodě (47), v obchodě (52) nebo párty (33), v menším měřítku jsou zastoupeny možnosti přes kamarády (6), v partě (9) a doma (7). Ve Švýcarsku shání alkohol v hospodě i v obchodě 41 osob. Na párty shání alkohol 31 osob. Dále si shání alkohol v partě (11) a přes kamarády (9). Vyčnívají dívky (11) ve Švýcarsku, které si ve vyšším počtu shání alkohol doma.

Graf č. V: Kde si obstaráváš tabák?

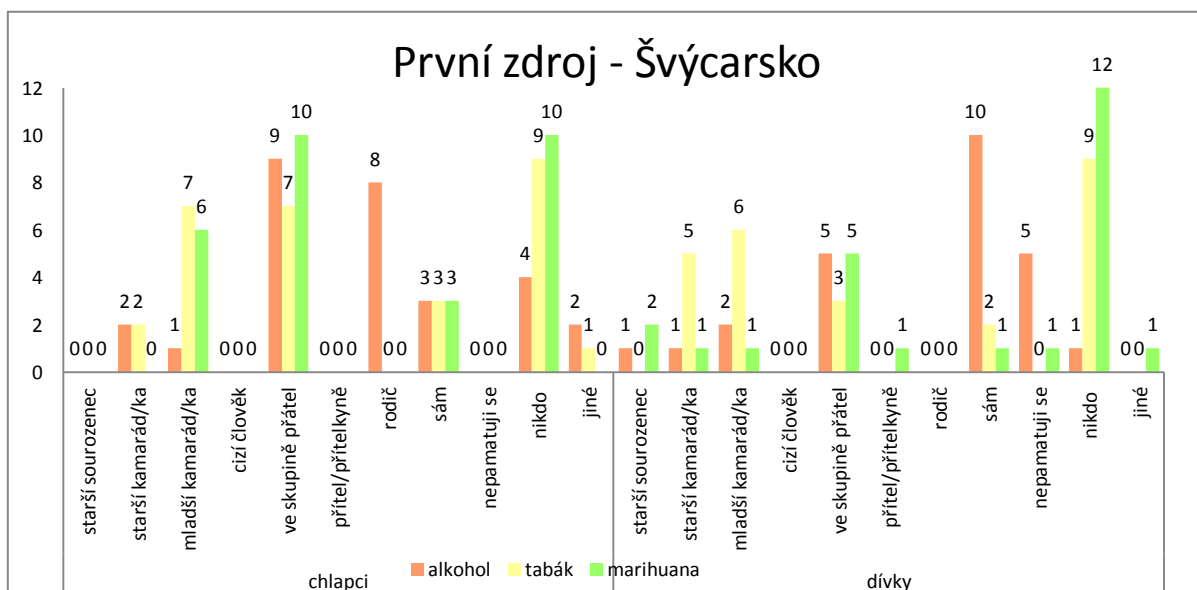
Zde můžeme vidět, počty zdrojů tabáku. Ve Švýcarsku převládá nákup v obchodě (25), poté na párty (12), v hospodě (10) či přes kamarády (9). Menší počet shání tabák také v partě (6), doma (4) pouze dívky, nebo na ulici (5) také především dívky. Také v ČR převládá nákup v obchodě (32), poté v hospodě (20), na párty (16). Menší počet shání tabák také přes kamarády (4), v partě (3), doma (2) nebo na ulici (1) a jedna dívka ve škole. Velký počet jak v ČR (27), tak ve Švýcarsku (16) tabák vůbec neshání.

Graf č. VI: Kde si obstaráváš marihuanu?

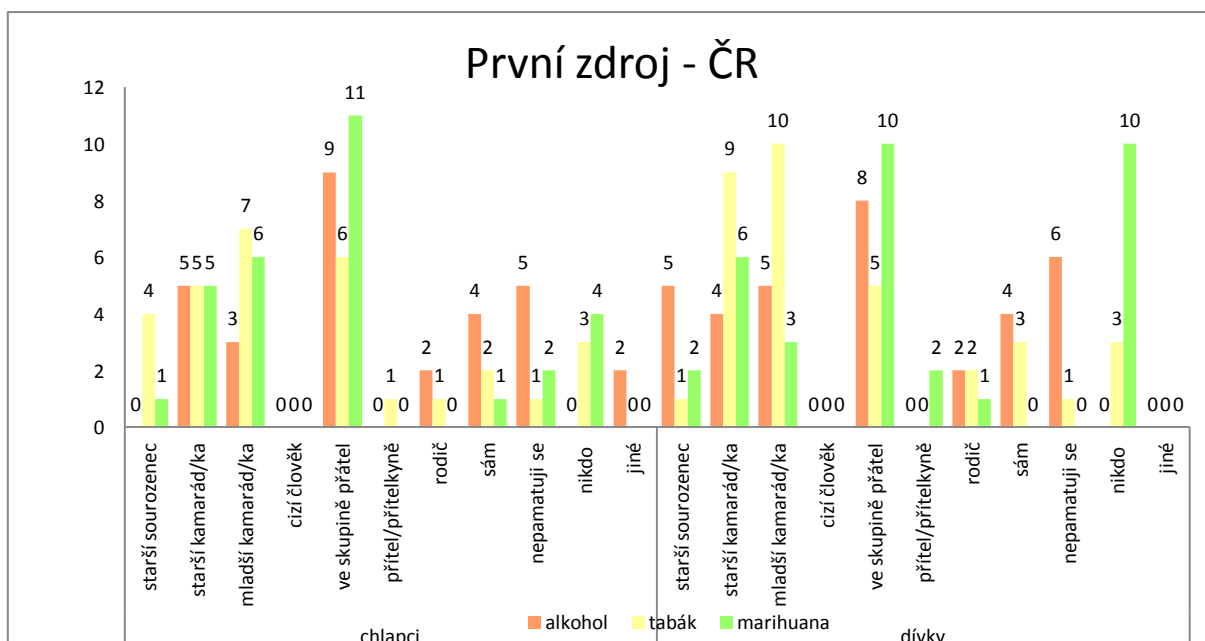
Graf vypovídá, že ve většině případů respondenti v ČR (35) i Švýcarsku (33) neshání marihuanu nikde. Nejčastěji shání marihuanu jak v ČR (20) tak ve Švýcarsku (15) přes kamaráda. V ČR si někteří obstarávají marihuanu u dealera doma (5), na ulici (5) nebo si jí vypěstovali (3). Dále pak doma (2), ve škole (2) na párty (2), v těchto případech jde o dívky, v hospodě (4). Ve Švýcarsku pak ve škole (3), na párty (3) a na ulici (3).

Graf č. VII: Kdo ti alkohol, tabák, marihuanu poprvé nabídl?

Z grafu můžeme vidět, že nejčastěji alkohol nabídl chlapcům skupina přátel (14) nebo jim ho v případě chlapců nabídl rodič (8), nebo si ho vzali nejčastěji sami (13) a to především dívky nebo také ve skupině přátel (14). Pět dívek si tuto skutečnost nepamatuje a pěti osobám nikdo alkohol nenabídl. Nejčastěji tabák nabídl adolescentům skupina přátel (10) či mladší nebo stejně starý kamarád (13). Devíti chlapcům ho nenabídl nikdo stejně jako devíti děvčatům. Marihuanu nejčastěji dostali od skupiny přátel (15) nebo od mladšího či stejně starého kamaráda (7), především chlapci. Dvě dívky od staršího sourozence. Velkému počtu jak u dívek tak, u chlapců marihuanu nikdo nenabídl (22).

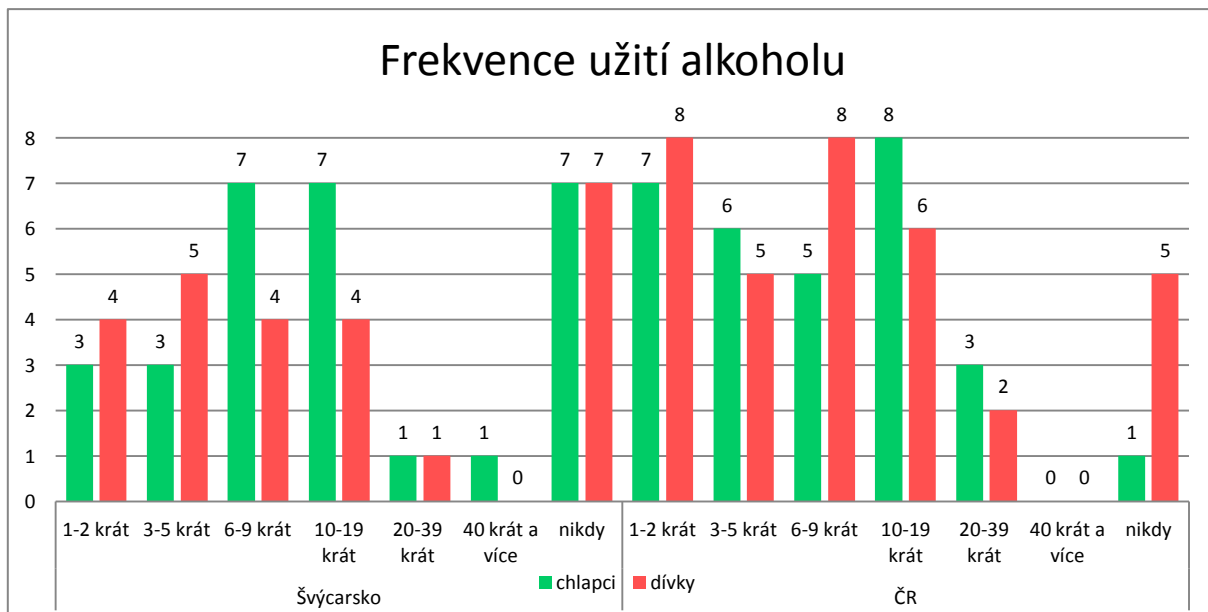
Graf č. VIII: Kdo ti alkohol, tabák, marihuanu poprvé nabídl?

V ČR alkohol adolescenti poprvé dostali od skupiny přátel (17), a to jak dívky, tak chlapci. Poté od staršího kamaráda (9), 11 adolescentů si nepamatuje na tuto událost, další ho dostali od

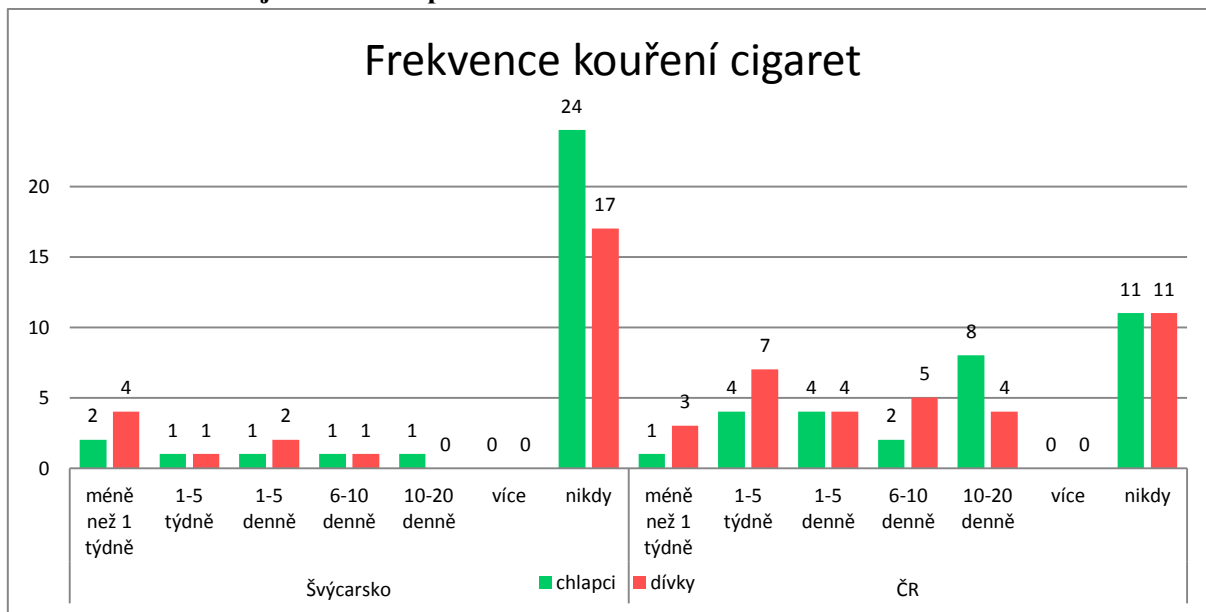
mladšího nebo stejně starého kamaráda (8). Osm osob si vzalo alkohol samo. Starší sourozenec alkohol nabídl pěti dívkám. Rodiče nabídli alkohol čtyřem osobám. Respondenti uvedli, že poprvé dostali tabák od skupiny přátel (11), starších kamarádů (14), mladších kamarádů (17) nebo od sourozenců (5). U marihuany jde u dívek i chlapců především o skupinu přátel (21) či mladší kamarády (9), starší kamarády (11). Jedné dívce nabídl marihuanu rodič. Přítel nabídl marihuanu dvěma dívkám. U dívek (10) je také vysoký počet těch, kterým nebyla nabídnuta marihuana.

Graf č. IX: Jak často jsi měl/a alkohol v posledních 30 dnech?

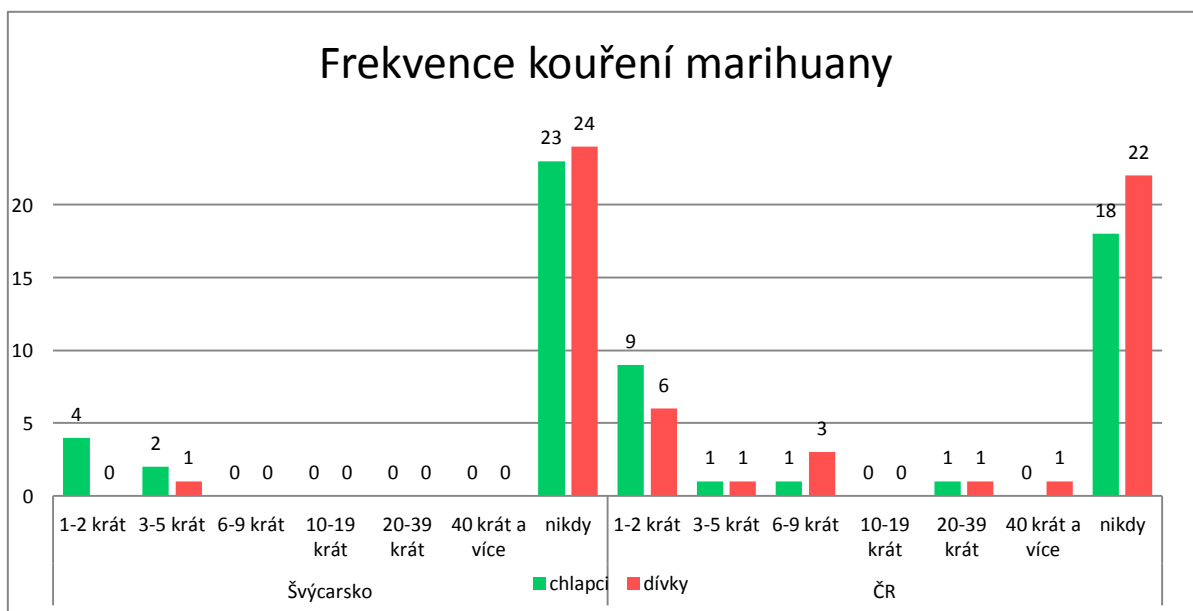
Graf zobrazuje, že ve Švýcarsku nikdy během 30 dní nepilo alkohol 14 osob, 6 - 9 krát pilo alkohol 7 chlapců a 4 dívky, stejný počet je i u počtu 10 - 19 krát. Dívky mají vyšší počty v pití alkoholu 1 - 2 krát (4) a 3 - 5 krát (5) v období 30 dnů. Také dívky v ČR pijí alkohol více ve frekvenci 1 - 2 krát (8) a 6 - 9 krát (8) za 30 dní než chlapci. Ve vyšších frekvencích pijí alkohol více chlapci. Nikdy během těchto dní nepilo 6 osob.

Graf č. X: Jak často jsi kouřil/a v posledních 30 dnech?

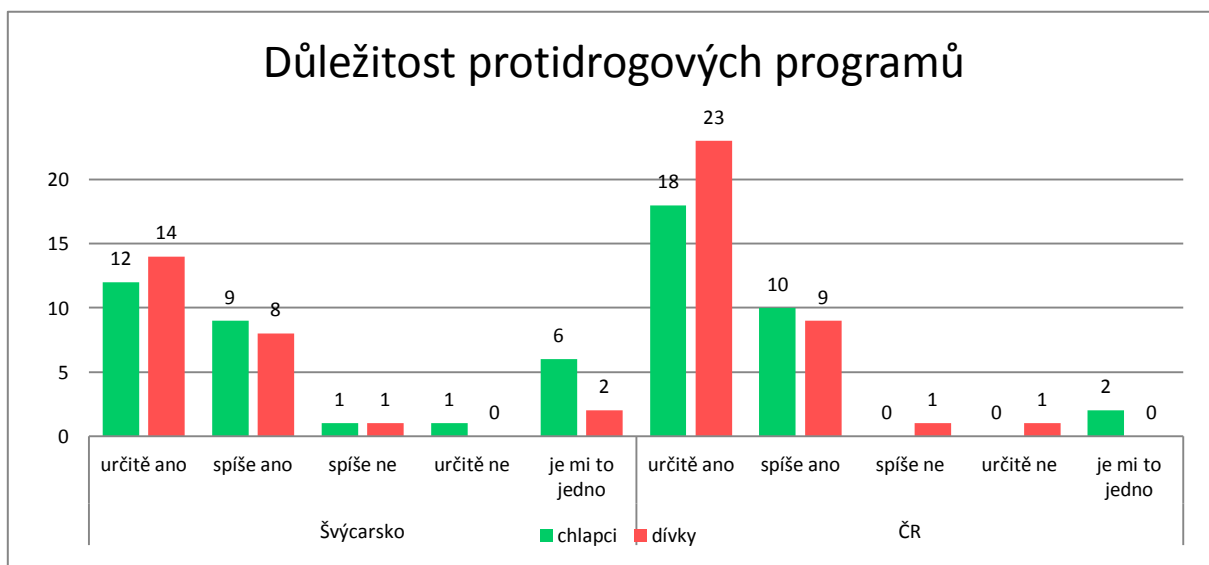
Tento graf vypovídá o tom, že naprostá většina ve Švýcarsku během 30 dní nekouřila (41). Dalších šest osob kouřilo méně než jednou týdně během 30 dní. V ČR během tohoto období nekouřilo 22 osob. Dívky kouří více v menších frekvencích než chlapci, a to méně než jednou týdně (3) a 1 - 5 krát týdně (7) a také 6 - 10 denně (5). Ve frekvenci 10 - 20 denně kouří více chlapců (8).

Graf č. XI: Jak často jsi měl/a marihuanu za posledních 30 dnů?

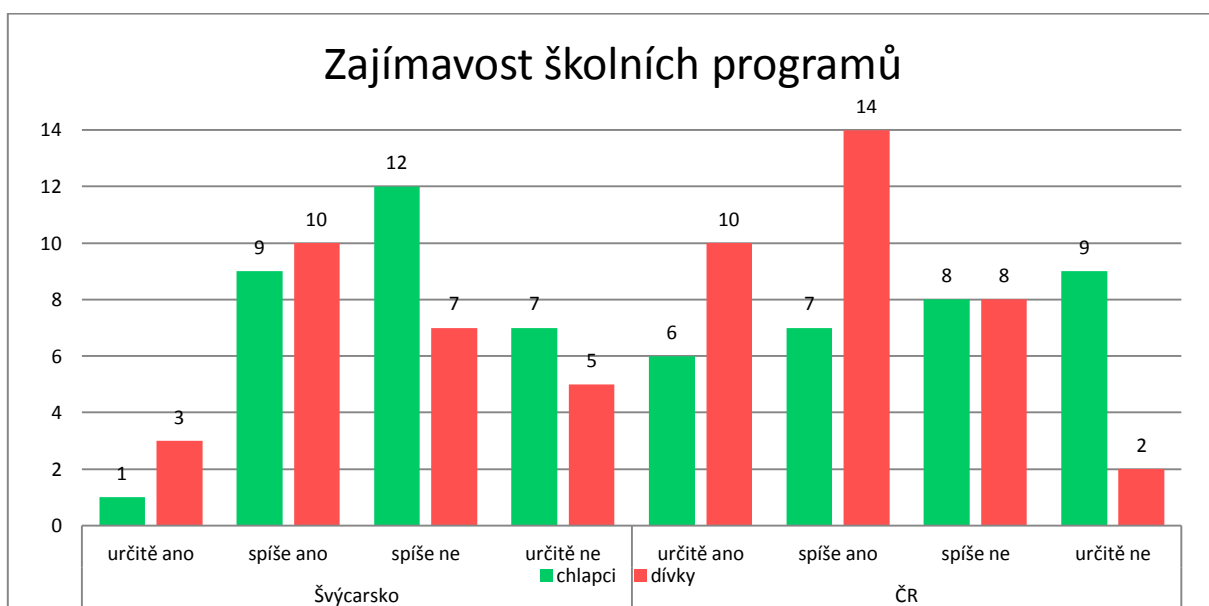
Graf znázorňuje, že v ČR (40) i Švýcarsku (47) naprostá většina respondentů nekouřila v období 30 dnů marihuanu. Ve Švýcarsku kouřili marihuanu 1 - 2 krát čtyři chlapci. V ČR v této frekvenci kouřilo marihuanu devět chlapců a šest dívek. Ve vyšších frekvencích kouřilo marihuanu šest dívek a tři chlapci v ČR a ve Švýcarsku dva chlapci a jedna dívka.

Graf č. XII: Považuješ za důležité vykonávat prevenci a boj proti drogám?

Graf nám říká, že pro 26 osob ve Švýcarsku a 41 osob v ČR je důležité, aby zde byly protidrogové programy. Spíše důležité je to pro 17 osob ve Švýcarsku a 19 osob v ČR. Spíše nedůležité či určitě nedůležité je to ve Švýcarsku pro 3 osoby v ČR pro 2 osoby. Tato záležitost je jedno 8 osobám ve Švýcarsku a 2 osobám v ČR.

Graf č. XIII: Je tento program veden tak, že o něj máš zájem? Zaujal tě?

Graf informuje o tom, že ve Švýcarsku je zajímavý program s jistotou pouze pro 4 osoby, pro 19 spíše zajímavý, pro 19 spíše nezajímavý a určitě nezaujal 12 osob. V ČR je určitě zajímavý pro vyšší počet osob, a to pro 16 osob. Spíše zajímavý je pro 21 respondentů, a to hlavně pro dívky, spíše nezajímavý je pro 16 osob a určitě nezaujal 11 osob, především chlapců.

Zdroj: Autorka práce (vlastní šetření)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Bc. Kristýna Malíková, DiS.

Obor: Sociální a charitativní práce

Forma studia: prezenční studium

Název práce: Sociální práce s mladistvými osobami závislými na psychoaktivních látkách

Rok odevzdání práce: 2016

Počet stran textu bez příloh: 88

Počet stran příloh: 28

Počet titulů české literatury a pramenů: 25

Počet internetových zdrojů: 55

Vedoucí práce: prof. PhDr. Beáta Krahulcová, CSc.